

SLOVENSKI NA

Izhaja trikrat na teden, vtorek, četrtek in soboto, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele ali v Mariboru s po 5 gold., za četrlet 2 gold. 60 kr. Za tuje dežele za celo leto 12 gold., za pol leta 6 gold., za četrlet 3 gold., 25 kr. a vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska. 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štamp Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Mariboru, v koroški ulici hišn. šte Opravništvo, na katero najse blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je

Naš jezik.

Politična soparnost, ki okrog in okrog vlada in dela, da se ničesa politično važnega na novo ne porodi ali razvije, pripušča nam, da se z domačimi rečmi bavimo, za katere brigati nam sicer zunanje položje prilike ne daje, ali o katerih govoriti nečemo, ker sodimo, da bi pametnim ljudem imele biti same ob sebi razumljive. Eno taci vprašanj, temeljito in vsestransko že pretresanih, ali vendar še zdaj ne rešenih pri nas je vprašanje jezika, kot glavno vprašanje narodne politike. Svojemu jeziku hočemo in želimo javno veljavo dati doma; to pravico nam so vsi nemški pedagogi in učenjaki v teoriji priznali, nemški liberali (ali ka-li) so nam to pravico na papir vrgli in beremo lahko, da jo imamo, samo nemamo je. Če pa vprašamo, zakaj je nemamo, zakaj je nam ne dajo, protivniki naši nemajo poštenega obraza, da bi nam pošteno v lice resnico povedali, namreč, da nam je ne dajo, ker vse slovensko in slovansko sovražijo, ker hočejo sebe, svoje bitje, svoj nemški jezik tudi med nami utrditi.

Vedno nam očitajo, da naš jezik še nij razvit, da je še komaj na prvi stopinji razvijanja. In to godejo ravno s tistim farizejskim licem denes, kakor so pred desetimi leti, ali prej. Eden se je naučil od drugega, „kako pljuje in kako se odkašlje“, zato rabi Lambergar Gariboldi isto frazo, s katero se je rogoboril borè Derbič l. 1861 v državnem zboru proti slovensčini, ali s katero je ob istem času grofovski pesnik svobode v teoriji in izvrševatelj fevdalne tiranije v praksi (glej krške graščinske razmere) slavni Anastazij Zelenec v ljubljanski zbornici razvijal svoj robec, da bi „vso“ slovensko literaturo v njem odnesel. Kar je stari, strastni Kromer v ljubljanskem zboru sopihal o slovenskem jeziku in njegovi ubožnosti, to je ponavljal minister Glaser pri drugi priložnosti. Ino kar ti velikanje nemčevalstva rohné po svoje, to čujemo v drugi oblici mestnega filistra, in sicer potujenega zapeljanega domačina kakor tudi pri našem narodu obogatelega pritepina — oblastno in surovo o našem jeziku soditi kakor o beraškem, neugodnem, nerabnem.

A pogledajmo: kdo so ti možje vsi vprok. Vidimo, da se tu potrjuje zope stari pregovor „ars non habet osorem nisi ignorantem“ — nobeden vseh teh našega jezika temeljito ne pozna, vsi sodijo kakor slepec o barvah. Dozdaj še ne poznamo ni enega moža, ki bi slovanščino bil preštudiraj, popolnem poznal, pa bi jej bil potem ubožstvo očital. Prisežemo, da tudi najnovjši zasmehovalec naš, vitez Gariboldi ne zna pravilnega slovenskega pisma spisati. Lahko torej rečemo vsem tem: učite se prej, predno govorite, ne blebečite o stvari, ki je ne poznate. V drugih rečeh ste morda duševni velikani, v tem ste dečaki, slovnico v roko, predno sodite, očale si kupite, predno berete knjigo za vas s sedmimi pečati zapečateni.

Mi trdimo, da je naš jezik razvit kakor kateri koli, da se pa tam, kjer terminologija nij še udomačena, da razviti po svojih naravnih pravilih in po svoji gibčnosti tako ko vsak drug jezik. E, ako nas hočete zavriniti, ako hočete svoje klevete podpreti, pridite nam z vednostnimi dokazi. Te si morate prej v znanstvene zaklade našega slovanskega jezikoslovja iti. In z veseljem vas bodemo gledali, če pojdete po nje, ker to bode vaš Savlov pot, kot Pavli se vrnete — ako ste pošteni. Žalibog, da pošteni niso naši protivniki, kajti „ubožstvo“ našega jezika jim je samo izgovor, namen jim je politična germanizacija.

Dopisi.

Iz Ljubljane. 12. avg. — [Izv. dop.] (Belgradska slavnost in ljubljansko mesto.) Poročali ste, da je ljubljansko mesto, ali za prav njegovo zdanje zastopstvo odbilo udeleževanje pri slavnosti proglašenja velikoletnosti srbskega kneza Milana. Zanimivo je slišati, kako se je to vprašanje za kulisami razmotavalo. Dežmana je obšel zopet enkrat dober duh njegovih mlajših let, spomin poezije one ljubezni, s katero je tudi on ljubil Slavo — in ves mehak je bil za to, da Ljubljana pošlje dva poslanca. Vedoč pa, da njegovih tovarišev nobeden ne pojde,

šel je narod bode Bleiw

prijela ljana dilo, mestn šel, i proti glasil „Kop result

(Tuk telje Gari tovari lansk sko“ druž vens Štaje

ski u in st slich sein i zen i iz te vé in skeg; ne v merv učit učit bi ve da j „slo zaslu se ga dobr ške, 24. i